

18.3.2021

Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnan kokous 2/2021 to 11.3.2020 klo 12.00-15.00, Etäkous, Skype

Lautakunta

- Irja Peltonen, puheenjohtaja (poissa klo 13.40-14.00)
- Päivi Tommila, varapuheenjohtaja (kokouksen puheenjohtaja klo 13.40-14.20)
- Sanna-Leena Eskola, jäsen
- Juha Koivisto, jäsen
- Janne Mykrä, jäsen
- Minna Romppanen, jäsen
- Leena Storgårds, jäsen
- Jaakko Ståhlberg, jäsen
- Markus Virolainen, jäsen

Kutsutut asiantuntijat (varajäsenet)

- Tomi Kelo (poissa)
- Outi Ahti-Miettinen
- Antti Lehto
- Jaana Immonen (poissa)
- Ari Andersin (poissa)
- Heikki Heikkilä (poissa)
- Päivi Pietarila
- Tommi Oikarinen
- Maarit Huotari, VM (paikalla asiakohdassa 5)

Sihteerit

- Tomi Voutilainen, pääsihteeri
- Riitta Autere, sihteeri
- Tuija Kuusisto, sihteeri (poissa)
- Eeva Lantto, sihteeri
- Suvi Metsärinta-Lehmusvaara, sihteeri
- Markus Rahkola, sihteeri
- Heidi Torro, sihteeri
- Mika Tuikkanen, sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.01.

2 Kokouskutsu ja läsnäolijat

Todettiin, että kokouskutsu, asialista ja sen liitteet on lähetetty lautakunnan jäsenille ja varajäsenille 4.3.2021.

Päätös: Todettiin lautakunnan kokoukseen osallistujat sekä kokouksen päätösvaltaisuus.

3 Sihteeristön toimintaohjeen päivitys

Esittelijä: Tomi Voutilainen

Tiedonhallintalautakunnan sihteeristö sekä Digi- ja väestötietoviraston asiantuntijat kävivät 2.2.2021 sisäisessä työpajassa läpi lautakunnan hyväksymää sihteeristön toimintaohjetta. Työpajan perusteella ilmeni joitakin täsmennystarpeita toimintaohjeeseen jaostotyöskentelyn osalta. Työpajan perusteella toimintaohjeesta on laadittu päivitetty luonnosversio.

Keskustelu: Lautakunnan julkaisemien suositusten kommentointikierrosten tekninen toteutus herätti keskustelua. Kommentointikierröksissä on hyödynnetty Lausuntopalvelua, josta on hyviä ja huonoja kokemuksia, koska varsinaisesti ei pyydetä lausuntoja. Toimintaohjeeseen toivottiin maininta siitä, että kommenttikierrokset voidaan tehdä esimerkiksi Lausuntopalvelussa. Kiinnitetään myös huomiota kommenttien ja palautteiden keräämisen ohjeistamiseen. Lisäksi koottiin muutamia teknisiä korjauksia tekstiin.

Päätös: Tiedonhallintalautakunta hyväksyi toimintaohjeen päivitykset. Päivitetty toimintaohje julkaistaan lautakunnan verkkosivuilla.

4 Tiedonhallintakartan tilanne

Esittelijä: Tomi Voutilainen

Tietohallintoneuvos Tommi Oikarinen valtiovarainministeriöstä kertoi tiedonhallintalautakunnalle valtiovarainministeriön ylläpidettävänä olevasta tiedonhallintakartasta ja sen ylläpitotilanteesta.

Tiedonhallintakartan tavoitteiden muodostaminen on vielä työn alla. Tietovarantolistauksen osalta ministeriöt täydentävät tietoja kevään aikana. VM ylläpitää riittävää kuvaa kuntien tehtävissä hyödyntämistä kunnan tietovarannoista. Tietojen luovutusten osalta tiedot tarkistetaan ja täydennetään elokuuhun mennessä. Ylläpitoprosessin osalta käytäntöjä vielä tarkennetaan. Tiedonhallintakartan tietoaineistot tulevat olemaan saatavilla tiedostomuodossa.

Keskustelu: Keskusteltiin tiedonhallintakartan ja tiedon hyödyntämisen ja avaamisen hankkeen liittymistä. Tiedonhallintakartta tarjoaa ajantasaisen näkymän nykytilaan ja hankkeessa toteutetaan hallitusohjelman strategisia tavoitteita.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

5 Tiedonhallintalain muutos ja lautakunnan arviointitehtävä

Esittelijä: Tomi Voutilainen

Valtiovarainministeriössä on valmisteilla ehdotus tiedonhallintalain muuttamiseksi osana avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin (EU) 2019/1024 kansallista täytäntöönpanoa. Valtiovarainministeriö ehdottaa, että tiedonhallintalautakunnalle säädettäisiin uusiksi arviointitehtäviksi mainitun direktiivin johdosta tiedonhallinta-

lakiin tulevien säännösten valvonta. Lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari esitteli muutosehdotukset, joilla on vaikutusta lautakunnan tehtäviin.

Ehdotetut muutokset sopivat luonteeltaan lautakunnan arviointitehtävän toteuttamiseen, eikä niiden arvioida aiheuttavan suuresti lisätyötä.

Keskustelu: Direktiivin terminologia herätti runsaasti keskustelua. Osittain terminologian määrittelytyö on vielä kesken, mm. arvokkaiden tietoaaineistojen ja dynaamisen datan osalta. Tietoon liittyvät strategiset tavoitteet ovat vielä päällekkäisiä ja niitä pitää täsmentää, mutta ne liittyvät kiinteästi lautakunnan toimintaan. Keskeistä on, että tiedonhallintalain soveltamisalaa ei olla muuttamassa.

Päätös: Tiedonhallintalautakunta puolsi arviointitehtävää koskevaa ehdotusta.

6 Arviointitehtävän hoitamiseen liittyvät lisäselvityspyynnöt

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalautakunta lähetti 15.5.2020 valituille tiedonhallintayksiköille selvityspyynnön VN/1743/2020 koskien tiedonhallintalain 4 §:n 2 momentin toimeenpanoa. Selvityspyynnön saatujen vastausten perusteella osassa tiedonhallintayksiköitä ei oltu toteutettu tiedonhallintalain 4 §:n 2 momentissa säädettyjä vaatimuksia tiedonhallintalain voimaantuloon 1.1.2020 mennessä eikä kevään 2020 aikana. Tiedonhallintalain vaatimusten noudattamisen ja täytäntöönpanon varmistamiseksi on ilmeinen tarve selvittää, onko näitä puutteita ilmoittaneet tiedonhallintayksiköt saattaneet tiedonhallintaan liittyvät voimassa olevat vastuut ja velvollisuudet lain mukaisiksi. Tästä syystä lautakunnan sihteeristössä on valmisteltu lisäselvityspyynnöluonnos lähetettäväksi niille tiedonhallintayksiköille, jotka ilmoittivat tiedonhallintalain 4 §:n 2 momentin täytäntöönpanon olleen puutteellista keväällä 2020.

Päätös: Lautakunta hyväksyi lisäselvityspyynnön lähettämisen ehdotuksen mukaisesti.

Asiasta päättämiseen osallistui Päivi Tommila, Sanna-Leena Eskola, Janne Mykrä, Minna Romppanen ja Markus Virolainen.

7 Arviointitehtävän hoitamiseen liittyvät tietopyynnöt

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalautakunnan arviointisuunnitelman mukaisesti vuoden 2021 tiedonhallintayksiköille lähetettävää tietopyyntöä vaativat arviointikohteet ovat

- Tiedonhallintamallit
- Muutosvaikutusten arviointi (kohdennettu selvityspyyntö)
- Tiedonhallintalain 22 §:n 3 momentin mukaiset tietojärjestelmien teknisten rajapintojen määrittelyt ja ylläpito (ministeriöt)

Tiedonhallintalautakunta lähettää arviointisuunnitelman mukaisesti tietopyynnöt erikseen valittaville tiedonhallintayksiköille arviointia varten tarvittavien tietojen saamiseksi.

Tietopyyntöjen kohteet päätetään huhtikuun kokouksessa.

Keskustelu: Keskusteltiin arviointitoiminnan työskentelymuodoista ja tietopyyntöjen sisällöstä.

Päätös: Käytiin keskustelu tiedonhallintamalliin kohdistuvan tietopyynnön sisällöstä ja lautakunta hyväksyi tietopyyntöjen sisällöt keskustelun pohjalta.

8 Lautakunnan jaostojen työn suhde muuhun digitaalisen turvallisuuden työhön

Esittelijä: Mika Tuikkanen

Tiedonhallintalautakunnan kokouksessa 11.2.2021 käytiin keskustelua lautakunnan jaostojen työn suhteesta muuhun digitaalisen turvallisuuden kehittämistyöhön. Lautakunta päätti käsitellä 11.3.2021 kokouksessaan tarkemmin aihetta.

Keskustelu: Keskusteltiin turvallisuuskokonaisuudesta, jossa on edelleen selkeytettävää eri toimijoiden välillä ja viestinnän osalta. Esimerkkinä nostettiin esiin turvallisuuteen liittyvien käsitteiden käyttö.

Päätös: Päätettiin jatkaa asian käsittelyä tiedonhallintalautakunnassa.

9 Muut asiat

Siirrettiin JHS-suosituksia koskevan asiakohdan käsittely lautakunnan seuraavaan kokoukseen.

10 Seuraava kokous

Tiedonhallintalautakunnan seuraava kokous on to 8.4.2021 klo 12.00-15.00 etäkokouksena.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.01.